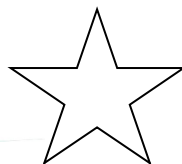

Kluzo sur
la Dilo en
Sluisstraat

Programma Esperanto 3000 vzw

Alle activiteiten vinden plaats in het cultureel centrum 'Romaanse Poort', Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, tenzij anders vermeld. Het programma van de Vespero 3000 begint om 20 uur, welkom vanaf 19.30 uur

Merkredon 14/11/2007	Vespero 3000 - Prelego / Voordracht: Bert BOON - Unika dokumento: la naskigxo de nova lingvo / De geboorte van een nieuwe taal. Kun bildoprojekcio kaj priparolado / met beeldprojectie en nabespreking	19:30- 22:30
Merkredon 28/11/2007	Daŭriga kurso / Vervolgcurcus Esperanto	20:00- 22:00
Merkredon 12/12/2007	Vespero 3000 - ZAMENHOFFESTO! - Het leven van Zamenhof; met bespreking, gratis taart en drank	19:30- 22:30
26/12/2007	Kerstverlof. Geen kurso. Prettig jaareinde (in "Esperantujo"?)	
9/1/2008 13/2/2008	Vesperoj 3000 - Prelego / Voordracht: temoj decidotaj (vidu retejon)	19:30- 22:30
23/1/2008	Daŭriga kurso / Vervolgcurcus Esperanto	20:00- 22:30
sabaton 23/2/2008	Semajno de Internacia Amikeco + Lingva Festivalo Week van de Internationale Vriendschap + Talenfestival	

ESPERANTO 3000

revuo de Esperanto 3000 vzw Leuven,
asocio por LEUVEN kaj ĉirkaŭaĵo
aperas 6-foje en la jaro

**Kontaktadreso /
Contactadressen**

esperanto3000@esperanto.be
Karekietlaan 14, 3010 Kessel-Lo
Roger Goris (sekr.), Rue Ménada 44, 1320
Hamme-Mille ☎ 010 860 112;
rogergoris@versateladsl.be
Frans Croon (voorz.), Bukestraat 16, 1910
Kampenhout-Buken (016 655 944;
frans.croon@kampenhout.be

**Membreco / Lidmaatschap
E.3000**

membro/lid Eo3000 + FEL = € 25,00 =
Eo3000, Horizon-taal, JEN (ĝis 29-jara)
nieuwsbrief = gratis: zie onze webstek
<http://www.esperanto.be/esperanto3000/>

Membreco / Lidmaatschap UEA

membro/lid UEA = € 9,00
same/idem + jarlibro = € 23,00
same/idem + Esperanto € 58,00

**Abonoj / Abonnementen
(2005)**

Esperanto 3000 = € 12,50 (nl/eo)
(alleen voor FEL-leden via andere clubs)
Horizon-taal = € 25,00 (nl/eo)
Monato = € 49,00, por ĉiuj (eo)
Ret-Monato = € 29,40, por ĉiuj (eo)
Agenda "La Jaro" € 5,00 (eo)
Vertikale = € 5,00, por aktivuloj (eo)
Esperanto (UEA) = € 37,00 (eo)
Juna Amiko = € 14,00, por infanoj (eo)
La gazeto (OSIEK) = € 28,00 (eo)
Femina = €22,00 (eo)
Litova Stelo = € 14,00 (eo)
Kontakto = € 22,00, komencantoj (eo)
Komencanto = € 18,00, komencantoj (eo)

Reklamo / Reclame

1 p. € 9, 1/2 p. € 5, 1/4 p. € 3, 1/8 p. € 2
5x la prezo: tuta jaro / 5x de prijs: heel jaar

Ĝenerale / Allerlei

Pagante bonvolu klare indiki la deziratajn
kategoriojn / Gelieve bij betaling duidelijk de
gewenste categorieën aan te geven.
Konto/rekening : 734-3331944-03 de/ van
Esperanto 3000 vzw, 3000 Leuven

De la redakcio

Jen la kvina numero de la
dudeksepa jarkolekto. Mi espe-
ras ke nun ĉio en ordo ĉar la
antaŭa numero estis erare
datita. Vi eble ne rimarkis. Sed
tia detalo ne eskapis al
bibliotekistoj kiuj ĉiam korekte
ordigas la librojn.
Estu: "aŭgusto 2007, jr 28 nr 4".

Ene de tiu ĉi numero vi konatigu
kun esperantigita verko de
antilana verkisto. Kaj kun multaj
aliaj eroj, inter kiuj dulingva
interesa prelego (verŝajne) de
Claude Piron.

Por via nova kalendaro:
sabaton 23.2.2008 = Leuven
Semajno de Internacia Amikeco
+ Lingva Festivalo

Voor je nieuwe kalender:
zaterdag 23.2.2008 = Leuven
Week van de Internationale
Vriendschap + Talenfestival

De redactie.

Kunlaboris, alfabete:
Frans Croon (redaktoro, enpaĝigo &
sendado), Nele Hiers (nalezen),
Mark Vanden Bempt (relegado), la
aŭtoroj: Ivo Schenkel, Marc Vanden
Bempt (aliaj vidu ĉe la artikoloj).

Pri tekstoj nur la sendintoj respondecas / Voor teksten zijn alleen de inzenders verantwoordelijk.

Woordje van de voorzitter.

In «Esperantujo» is er zonder dat het altijd opvalt geweldig veel activiteit. Congressen, bijeenkomsten, overleg op wereld-, continentaal, landelijk, regionaal, ... niveau zijn er om de haverklap. Er worden overal acties opgezet. Zoals de EEU-actie om de universele taal in de EU erkend te krijgen als officiële (tweede) taal van de Unie, naast de erkende 23 talen. Of acties ter ondersteuning van de Derde Wereld, zoals het Mazingira-project van Mramba Simba. En vele andere. Opmerkelijk is dat dit eigenlijk geheel gebaseerd is op vrijwilligerswerk. Vrijwilligers, soms ook omschreven als 'zotten', die er veel energie instoppen. Soms meer dan eigenlijk goed is of redelijk kan.

Op 23 februari 2008 is er weer een «grote» SIA. Naast de gewone activiteiten (voordrachten, algemene vergadering FEL, zoektochten, lezingen, enz.) wil het bestuur ook een 'Talenfestival' inlassen. Dit Talenfestival is gericht op het grote publiek. Het doel ervan is de bezoeker een eerste kennismaking en inleiding tot de uit het aanbod gekozen taal te geven. In de aanbieding zitten voorlopig al Spaans, Esperanto, Arabisch en Bulgaars, terwijl Pools, Japans, Chinees, Portugees, Grieks,... ook tot de mogelijkheden behoren. Uiteraard komt hier veel bij kijken. Zowel voor de organisatie vooraf als op de dag zelf. Daarom wil ik hier een speciale oproep doen: help ons als je kan! En dat kan zowel door taken op te nemen op de SIA als door tips te bezorgen waardoor de organisatie uitgebreider, beter, goedkoper kan gebeuren. Dank bij voorbaat! Adressen voor het bezorgen van je suggesties vind je op pagina 2 (linkerkolom).

Als toemaatje hierbij nog een foto genomen tijdens de laatste «Daŭriga kurso». Marc legt uit hoe je op veel manieren de tijd kan aanduiden in het Esperanto. Zoals je ziet is het helemaal geen «droge bedoening», en er is nog plaats over! De data vind je op pagina 1 (omslag).

Tot de volgende?

Frans Croon, voorzitter.

Literaturo el la Nederlandaj Antiloj

De Nederlandstalige schrijvers op de Nederlandse Antillen hebben steeds op hoog niveau moeten presteren om in de Nederlandstalige wereld aanvaard te worden. De meest vooraanstaande schrijvers zijn Cola Debrot, Boeli van Leeuwen, en onder andere Albert Helman op Suriname. Hierna volgt een stukje geschreven door Cola Debrot, dat op een fijne manier even een stukje levensfilosofie van de Curaçaoënaar toelicht. Het verhaal speelt zich af op het eiland Curaçao, bij de brug die de twee stadsdelen van Willemstad - Punda en Otrabanda - verbindt.

Naar het Esperanto vertaald door Ivo Schenkel

LA NAJLO

(El: 'Tussen Cactus en Agave', de Cola Debrot)

Dum mia tuta vivo mi spertis aparte specialan rilaton al la insulo kie mi naskiĝis; ĉiam denove mi forlasas ĝin; ĉiam denove mi revenas al ĝi. Reveninte, dum la unuaj tagoj ĉiufoje sin ripetas la samaj sentoj: ĉagreno pro tiuj, kiujn mi ne plu trovas tie, kaj ĝojo pro la revido de amikoj, kiujn mi vizitas, aŭ hazarde ren-kontas.

Antaŭ nelonge mi estis sur-irona la ponton en la direkto de Punda, kiam mi vidas ke alproksimiĝas Leonidas S., kiu iras ĝuste kontraŭdirekten. "Leonidas", mi vokis, "Leonidas.."

Li haltis, apogas sin kontraŭ la balustradon de la ponto kaj atendas ĝis mi atingas lin.

"Leonidas", mi ripetis, neri-markinte ke li preskaŭ svenas pro la forteco de mia ĉirkaŭ-brako, "kiel fartas vi, amiko?"

"Bone", li respondis, "mi ĝojas ke vi tiel kore salutas min. Al mi ankaŭ

ĝojigas vian bonan aspekton.

Preskaŭ mi volus averti vin: ĉu vi ne tro gras-iĝis?"

"Eble, Leonidas. Sed, kiel fartas vi, amiko? Kiel fartas via vivo?"

"Bone", li denove respondis, "mia vivo fartas tute fuŝe. Mia patro mortis antaŭ tri mona-toj, post-lasante kvanton da ŝuldoj nekalkuleblan."

"Tio vere estas ege bedaŭr-inde."

"Mia patrino kuŝas en mal-sanulejo por hidropso."

"Ĉu en la malsanulejo Sankta Elizabeto?"

"Mi perdis mia oficon. Pro malprudenta komento, vi ja komprenas."

"Sed kion vi do diris, homo? Espereble vi ne freneziĝis?"

"Miaj gefiloj estas mortantaj pro malsato kaj mia edzino estas pereanta sub sia mal-ĝojo."

"Sed tute certe iun oni povas ja trovi kiu etendos al vi manon helpantan?"

"Dum la tuta tago mi vagas tra la stratoj serĉante oficon. Mi eĉ jam ne estas tropetema. Mi pretas je ĉio."

"Vi ne devas paroli tiel, Leonidas."

"Por plenigi la malfeliĉon, miaj ŝuoj ekvenĝas pro la tro-laboro je kiu mi ilin devigas."

"Kion vi nun denove diras?"

"Min ĝenas najlo, kiu ĉiam pli profunde penetras en mian karnon. Tian aferon vi nur povus kompreni se vi pro sperto same suferus."

"Pardonu min, Leonidas, mi memoras ke vi ĉiam emis iomete troigi la aferojn. Ĉio ĉi ja estas vere treege terura. Ĉu vere vi ne estas troiganta?"

"Mi ja scias, ke mi ĉiam havis tiun econ. Sed ĉifoje mi ne troigas, Ĉio ĉi estas nudaj faktoj".

Nur nun mi serioze observis lin. Liaj vangoj estis kaviĝintaj kaj la haroj griziĝintaj. Liaj pupiloj estis perdintaj sian brilon, liaj vestoj ĉifonitaj kaj tro grandaj ĉirkaŭ lia korpo. Duone senkuraĝiĝinta, du-one respektinta, mi klinis la kapon antaŭ tiom da malfeliĉego, kaj senvole min trafis la situacio de lia piedvesto; la kalkanumojn li tute malrek-tigis kaj la nazoj estis tute foruzitaj.

"Aŭskultu", mi finfine diris, ne sciante kion pli bone diri, "almenaŭ de tiu najlo mi povos liberi vin. Tute prok-sime loĝas ŝuriparisto, tre bona ŝuriparisto. Mi lin konas ekde mia infanaĝo."

Mia propono havis inversan efekton. En liaj okuloj aperis esprimo kiel en ekscitita bes-to; li ŝajnis ekposedata de timo. Mi ne sciis kiel mi devis interpreti tian neatenditan reagon kaj

tuj aldiris: "Ne pri-zorgu, homo, mi ja respondos por la elspezo pro la riparo; tiel multe ĝi ja ne povas kosti !"

"Aŭskultu vi", li respondis, montrante decidecon de viro kiu ĵus superis krizon por profunda emocio, "mi kon-fidos al vi ion, sed promesu ke vi ne rakontos ĝin al neniu."

"Ne, Leonidas, al neniu mi rakontos."

"Kiam mi nokte alvenas hejmen, mi dummomente fermas la okulojn por ne vidi la malfeliĉegon kiu trafis min kaj mian familion. Mia anim-okulo, ĉu vi komprenas?"

"Mi komprenas, Leonidas, via animokulo."

"Mi poste eksidas en la mal-novan lulseĝon. Ĝi jam servis plurajn generaciojn. La junko jam akiris malhelbrunan nu-ancon. Vi ja konas tiujn seĝojn, amiko..."

"Mi komprenas vin, Tiu-momente kompreneble en vi eniras kvieto."

"Jes, kaj kiam mi post kelkaj momentoj estas kvietiĝinta, mi detiras mian ŝuon, kaj dum tiu momento mi sentas min liberigita de ĉiuj doloroj. Mi timas, ke vi ne komprenas min."

"Plue klarigu, Leonidas."

"Bone, se mi ne havus tiun najlon, mi neniam plu povus gustumi momenton de kom-pleta kaj pura feliĉo."

Mi ne sciis kiel mi estus devonta adiaŭi de li post tiu rakonto, se ne helpas min la cirkonstancoj. Oni hisis bluan flagon apud la ponto; tuj oni estis malfermonta ĝin (por pasigi la ŝipojn). La homoj kaj aŭtomobiloj

ekrapidis. Ni haste manpremis kaj denove manpremis. Ni interŝanĝis niajn plej bonajn dezirojn; mi parolis pri baldaŭa favora ŝanĝo de la aferoj, kaj li pri la sukceso de miaj okupoj, nerigardante ĝiajn nombrojn ankoraŭ rigardis kiel li lace sekvas sian kalvarian vojon.

Mi timas ke la venonta fojo li apartenos al tiuj kiuj mi ne plu trovas sur la insulo. Li tiufoje estos akceptita en la nevideblan klubon de la for-estantoj; la bela juna virino, kun kiu mi interparolis en la limo de la universo, tamen sen trapasi ĝin

nek per unu paŝo; la neekvilibra idealisto, kiu rezignis je la vivsekureco, pro la morala principo; la impeta festemulo, al kiu mankis la necesa disciplino, kaj kiu pereis pro apoplekso dum "nokto de rondo". Kaj ankaŭ estas tiuj multaj kiuj estas forvagintaj aŭ kiuj simple estas translokigitaj.

La vivo ne ĉiam estas roz-kolora, kaj kelkfoje eĉ pezas surporti ĝin.

Kelkaj renkontoj ne povas esti viŝitaj el la memoro. Mi vere ne scias ĉu ridi ĉu plori, kiam me rememoras la najlon de mia amiko Leonidas.

Recept.

PIKANT-ZURE SOEP UIT CHINA

Ingrediënten:

- ☆ 1 soepkip
- ☆ 2 à 3 wortelen
- ☆ 2 à 3 lente-uitjes + 1 voor de afwerking
- ☆ 1 ei
- ☆ 200 gr erwtjes
- ☆ 1 stukje gember
- ☆ 5 à 6 eetlepels azijn
- ☆ 1,5 theelepels sambal
- ☆ aardappelzetmeel
- ☆ peper en zout

Bereidingswijze:

Zet de kip op in water en laat zachtjes gaarkoken. Haal ze uit de bouillon en snij ze in middelgrote stukken.

Snij wortelen, ui en gember fijn en voeg ze bij de bouillon, samen met de sambal, peper en zout.

Laat alles zachtjes koken en wanneer de groenten beetgaar zijn roer je er voorzichtig het eiwit van 1 ei onder.

Snij de lente-uitjes zeer fijn en voeg ze samen met het vlees bij de soep.

Bind de soep met aardappelbloem.

Strooi er het in ringetjes gesneden groen van het laatste uitje over en dien op.

☆☆☆☆☆

Dit recept kozen we wat volgens toeval uit het boek:

“KUN LA KONKO ĈE LA TABLO – MET LA KONKO AAN TAFEL”

Het is een uitgave van Esperanto Oostende *La Konko* naar aanleiding van het 20-jarig bestaan van *La Konko* en onder redactie van *Els Huisseune*.

Recepto.

Pikant-acida supo el Ĉinio.

Ingrediencoj:

- ☆ 1 supkokino
- ☆ 2 aŭ 3 karotoj
- ☆ 2 aŭ 3 printempaj cepoj + 1 por la finlaborado
- ☆ 1 ovblankaĵo
- ☆ 200 gr da verdaj pizoj
- ☆ peceto da zingembro
- ☆ 5-6 kuleroj da vinagro
- ☆ 1,5 tekulero da 'sambal' saŭco
- ☆ terpoma faruno
- ☆ salo

Preparmaniero:

Kuiru la kokinaĵon en sufiĉe da akvo.

Elprenu la plenkuiritan kokinaĵon el le buljono kaj tranĉu ĝin en mezgrandajn pecojn.

Fintranĉu la karotojn, cepojn kaj zingembron kaj aldonu al la buljono kun la vinagro, la sambalsaŭco, pipro kaj salo.

Kuiretu ĉion kaj kiam la legomoj estas molaj (ne tro!), singarde kirlu iomete la ovblankaĵon kaj verŝu ĝin en la supon.

Aldonu la viandaĵon kaj firmigu la supon per faruno.

Fintranĉu la verdan parton de la lasta cepeto kaj ŝutu ĝin en la supon kaj surtabligu.

☆☆☆☆☆

In het totaal bevat dit boek 36 recepten uit België, Europa, Iran, India, China, Noord-Afrika, het Verre Oosten en de USA.

Bij het vergelijken van beide teksten zal je bemerken dat het goed, dat is met respect voor de juiste betekenis, vertalen van technische termen niet eenvoudig is. Ook liggen “valse vrienden” op de loer.

Je kan het boek uiteraard verkrijgen via onze Libroservo.

Esperanto en Tanzanio

En 1961 Tibor Sekelj estis en Tanzanio. Li babilis kun prezidanto Nyerere. Li tiel havigis informojn pri Esperanto al la lando kaj semis Esperanton. Bedaŭrinde pro la volo evolui oni ekuzis la svahilan. Post kelkaj jaroj kelkaj aliaj esperantistoj vizitis la landon sed sen rezulto.

En 1963/64 Sekelj revenis kaj sukcesis semi Esperanton. En 1964 ekestis grupo kiu tamen estis neaprobata oficiale, pro timo.

En 1966 tamen sekvis la aprobo kaj Tanganika Esperanto-Asocio ekestis. Tamen la junuloj en la grupo estis dissenditaj tra la lando kaj tiel perdis kontakton inter si. Verŝajne la registaro faris tion intence. La grupo finis sian agadon en 1970. Intertempe la unua prezidanto mortis, la unua sekretario iris studi en eksterlando.

En 1982 Nino Vesela el Italio vizitis la landon. Li publikigis pri Esperanto

en revuo, tion legis Mramba kaj li eklernis la lingvon. Li fondis novan grupon en Bunda, de kie Esperanto disvastiĝu en la landon.

Post pluraj provoj la grupo iĝis oficiala en 1992 kaj nomiĝis Tanzania Esperanto-Asocio. En tiu jaro ankaŭ okazis tre sukcesa landa Esperanto-kongreso en Dar es Salaam. Sekva kongreso okazis en 1994 kaj en 1995 tutafrica kongreso.

En 2001 la asocio eldormiĝis kaj faris revekigan seminarion. Post landa kongreso en 2002 ĝi endormiĝis denove kaj nun Mramba provas ĝin revivigi.

Estas nun grupoj en 16 regionoj, la plano estas ke en 2010 estu grupoj en ĉiuj regionoj.

Mramba kore invitas ĉiujn eŭropanojn viziti la landon kaj ties Esperanto-movadon.

Esperantostratoj en Hungario, speciale en Gyöngyös

Marc Vanden Bempt

Szeged, Győr, Esztergom, Zenta, Kecskemét, Kazincbarcika, Miskolc, Makó, Dunaújváros, Budapest, Gyöngyös, Kalocsa, Nagykőrös, Békéscsaba, Komárom, Tatabánya, Nagykálló, Hódmezővásárhely, Csorna, Kisújszállás: en ĉiuj tiuj hungaraj urboj aŭ komunumoj troviĝas Eszperantó utca aŭ Eszperantó út, do Esperantostrato aŭ -vojo.

En Guyla, Komló, Miskolc, Nyíregyháza, Székesfehérvár, Érd, Kazincbarcika, Dunaújváros ni trovas Eszperantó tér, tio estas Esperantoplaco.

En Szentes eĉ troveblas Eszperantó híd aŭ Esperantoponto. Kaj certe ni forgesas kelkajn similajn Esperanto-objektojn.

La foto montras la inaŭguron de la Esperantostrato en Csorna.

Aldone en Hungario troviĝas pluraj Zamenhofstratoj, ekzemple en Budapest, Miskolc, Tótkomlós, Debrecen kaj aliaj.

Certe menciindas ankoraŭ Zamenhof-monumento en la Esperanto-parko en Tabán. Ĝi prezentas la kapon de Zamenhof, metita sur rektangula kolono kun surskribo "Dr. L. L. Zamenhof 1859 - 1917 Az Eszperantó nyelv megalkotója", la kreinto de la lingvo Esperanto.

Unu el tiuj Esperantostratoj troviĝas en Gyöngyös, urbeto kies nomo similas al la bela hungara vorto "gyönyörű" kiu signifas "belega". Ĝi estas historia urbeto tuj apud la Mátra-montaro en la nordoriento de Hungario,

preskaŭ 100 kilometrojn oriente de la ĉefurbo Budapeŝt. La unua historia mencio pri Gyöngyös, laŭ nomo de "Gungus" datas el 1261, sed la loko estis loĝata jam ĉe la alveno de la hungaroj el oriento ĉirkaŭ la jaro 900.

Jam en fino de la mezepoko en la urbo loĝis judoj. Inter la jaroj 1818 kaj 1820 ili konstruis tie sinagogon laŭ planoj de Rábl Károly. En 1930 pli granda sinagogo estis konstruita en Bartók Béla tér (Placo de Béla Bartók) kaj nun oni nomas la unuan la Régi zsinagóga aŭ Malnova sinagogo. En 1917 ĝi forbrulis sed ĝi estis rekonstruita. Post 1960 sekvis nova restaŭrado kaj nun ĝi denove blanke brilas en la... Eszperantó utca n-ro 9, en Gyöngyös.

Ĝia stilo estas klasikisma. Ĝi havas kvar dorikajn kolonojn kiuj subtenas triangulan frontonon. Meze de tiu videblas David-stelo. En la teretaĝo arkado kun tri pordegoj enlasas la vizitantojn, supre tri grandaj fenestroj enlasas la sunlumon.

Hodiaŭ en tiu konstruaĵo la Urba Televido trovis hejmon. Ankaŭ la urbestraro oficejo tie havas sian sidejon.

Bestelformulier voor lidmaatschappen, abonnementen en boeken

2008

betaling en inschrijvingsformulier
rechtstreeks of via een plaatselijke groep
zenden aan: Vlaamse Esperantobond
Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen

Telefoon: (03) 234 34 00
Fax: (03) 233 54 33
admin@fel.esperanto.be
www.esperanto.be

Code: _

Familienaam: _____ Voornaam: _____

Adres: _____

Postnummer: _____ Gemeente: _____

Telefoon: _____ Beroep: _____

Geboortedatum: _____ Nationaliteit: _____

E-mail: _____

Tot welke plaatselijke Esperantogroep wenst u te behoren? ¹

- Antwerpen Brugg
 Kortrijk Leuve

Esperanto 3000 en Leuven (natuurlijk ☺)

Andere leden van het gezin:

Naam: _____ Voornaam: _____ Geboortedatum: _____

Nationale lidmaatschapsbijdragen:

f	- gewoon lid ^{2,4}	25,00 EUR EUR
fm	- gewoon lid + Monato	73,00 EUR EUR
	+ familiaal lid (alle andere leden van het gezin) ³	+25,00 EUR EUR
s	- steunend lid ²	+30,00 EUR EUR
df	- levenslang lid ²	625,00 EUR EUR

 Ik ben sympathisant en stort een gift aan de Vlaamse Esperantobond: EUR Mijn vereniging heeft sympathie voor Esperanto en wil op de hoogte blijven van initiatieven van de Vlaamse Esperantobond.**Extra steun**

Ik schenk de volgende som:

g - voor de werking van de plaatselijke groep (zonder fiscaal attest) EUR

d - Ik word steunend lid van de Esperanto-jeugdvereniging ⁵ 30,00 EUR EUR

Totaal pagina 1 EUR

Abonneminten:

p	Horizontaal (gratis voor leden)	25,00 EUR EUR
m	Monato	49,00 EUR EUR
em	Ret.Monato Ascii/Unicode/PDF	29,40 EUR EUR
a	Agenda La Jaro	5,00 EUR EUR
j	Jen (gratis voor FLEJA-leden) jongeren [†]	9,00 EURx
i	Vertikale (elektronische versie voor wie e-mail heeft)	5,00 EUR EUR
lf	Literatura foiro	34,00 EUR EUR
e	Esperanto	37,00 EUR EUR
ja	Juna Amiko	14,00 EUR EUR
h	Heroldo	38,00 EUR EUR
el	RET-INFO	0,00 EUR EUR
oe	La ondo de Esperanto		
	☐ mare ☐ aere ☐ rete	32,00 EUR / 37,00 EUR / 12,00 EUR EUR
gz	La Gazeto	28,00 EUR EUR
kk	La Kancerkliniko	22,00 EUR EUR
k	Kontakto	22,00 EUR EUR
ko	Komencanto	18,00 EUR EUR
li	Litova Stelo	14,00 EUR EUR
fe	Femina	22,00 EUR EUR

Boeken

unua	Unua libro, Langue Internationale	5,00 + 0,92 EUR EUR
fesp	Fundamento de Eo	10,00 + 1,38 EUR EUR
ceci	Cecilja (Timmermans)	12,00 + 1,38 EUR EUR
kobo	Kobo (Ernest Claes)	24,00 + 1,38 EUR EUR
kapt	Kaptumoj (Futuristische verhalen)	16,00 + 1,38 EUR EUR
side	Servisto de l'ideo (gesch. v.d. Esp-beweging)	14,88 + 1,38 EUR EUR
saan	Se aŭskultas la animo (Gezelle)	7,10 + 1,38 EUR EUR
ikui	Internacie kuiti	10,00 + 1,38 EUR EUR
nomo	Nomoj	8,00 + 1,38 EUR EUR
simp	Simptomoj	8,00 + 1,38 EUR EUR
bbub	Brusela Bubo (bildrakonto)	7,00 + 1,38 EUR EUR
tepo	Tarokoj kaj epokoj (Christian Declerck)	38,00 + 4,30 EUR EUR
beln	4 novelaroj de Leopold Vermeiren	35,00 + 2,30 EUR EUR
vortu	Vortludoj	3,90 + 0,92 EUR EUR
mdnv	Morgaŭ denove ni vidu (Carmiggelt)	10,00 + 1,38 EUR EUR
esmi	Eo sen mitoj, 3a eldono	30,00 + 2,30 EUR EUR
sagao	Sagao de Hjal	18,00 + 2,30 EUR EUR
hundo	Hundo en Flandrio	5,95 + 1,38 EUR EUR
vyjx	El verva vivo ĵurnalista	20,00 + 1,38 EUR EUR
kkni	Kosmo kaj ni, 2a eldono	18,00 + 1,38 EUR EUR
somb	Suno kaj Ombro (poezio)	10,00 + 1,38 EUR EUR
mjud	Migranta Judo	8,00 + 1,38 EUR EUR
mven	Morto en Venecio, Mann	7,50 + 1,38 EUR EUR
bnlu	Bildoj pri Norda lando kaj aliaj rakontoj, Sen Rodin	24,00 + 2,30 EUR EUR
pino	Aventuroj de Pinokjo	10,00 + 1,38 EUR EUR
dsur	Dialogo inter surduloj	6,00 + 0,92 EUR EUR
ipra	Informado praktike	15,00 + 1,38 EUR EUR
psen	La paŝo senlirejen	6,00 + 0,92 EUR EUR
nomo	Neokazinta amo	15,00 + 1,38 EUR EUR

TOTAAL EUR

Totaal pagina 1 & 2 EUR

Cursussen en woordenboeken

ep	Cursuspakket Esperanto Programita	24,19 + 2,30 EUR EUR
progml	Woordenboek NL-Eo-NL (Luksa)	32,00 + 4,30 EUR EUR
progm	Woordenboek NL-Eo-NL	18,00 + 2,30 EUR EUR
abcg	ABC-Gramatiko de Esperanto	29,75 + 2,30 EUR EUR
amem	Gramatika ABC Mempraktikilo (oefenboek)	17,11 + 2,30 EUR EUR
progz	Zakwoordenboekje	3,00 + 0,92 EUR EUR
subt	Subtekste (cursus)	15,00 + 2,30 EUR EUR
abek	Ampleksa Esperanto Baza kurso (cd-rom)	14,96 + 1,38 EUR EUR
leks2	Leksikaj ekskursoj dua volumo	14,00 + 1,38 EUR EUR
leks3	Leksikaj ekskursoj tria volumo	15,00 + 1,38 EUR EUR
nedi	Nemave Edifi	20,00 + 1,38 EUR EUR

Internationale lidmaatschapsbijdragen:

u	gewoon lid	9,00 EUR EUR
jl	lid met jarlibro	23,00 EUR EUR
jl + e	lid met Jarlibro en Esperanto	58,00 EUR EUR
z	Societo Zamenhof	116,00 EUR EUR
ipr	ILEI + Internacia Pedagogia Revuo	20,00 EUR EUR
eipr	ILEI + Internacia Pedagogia Revuo reta versio	6,00 EUR EUR
ikef	IKEF + La Merkato	7,50 EUR EUR
ek	IKUE + Espero katolika	25,00 EUR EUR
nu	INOE + Naturista vivo	15,00 EUR EUR
	TOTAAL EUR	

Zend mij gratis de boekenlijst van de VEB

Ik betaal

- Ik betaal het totaal op één van de volgende rekeningen van de Vlaamse Esperantobond: 000-0265338-43, 001-2376527-06, 402-5510531-55 en zend dit formulier aan de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
- Ik bet Ik betaal dit aan Esperanto 3000 (zie p. 2) en stuur dit formulier ook aan hen.
- Ik heb een tegoed op mijn rekening bij FEL, gelieve mijn rekening te debiteren.

Noten:

1. Een lid van de Vlaamse Esperantobond is automatisch ook gewoon lid van de dichtsbijzijnde plaatselijke Esperantogroep. Wenst u lid te zijn van een andere groep, plaats dan een kruisje in het vierkantje achter de naam van die groep.
2. Leden en steunende leden van de Vlaamse Esperantobond (FEL) krijgen een gratis abonnement op het tijdschrift *Horizontaal*. Leden krijgen op aanvraag de *Membromarkfollo* van UEA, dat recht geeft op het gebruik van de *Delegita Reto* in het Jaarboek van UEA. Deze lidmaatschapszegels kunnen worden aangevraagd via de plaatselijke groepen of rechtstreeks bij het bondssecretariaat.
3. Bij een familiaal lidmaatschap is iedere 2* en volgende persoon die op hetzelfde adres woont, lid. Er wordt slechts één tijdschrift per adres verzonden.
4. Jongeren tot en met 29 jaar worden automatisch lid van de Vlaamse Esperantojeugd (FLEJA). Zij en steunende leden van FLEJA krijgen gratis het tijdschrift *Jongeren Esperanto-Nieuws (JEN)*.
5. **Giften** van 30,00 EUR of meer aan de Vlaamse Esperantobond komen misschien in aanmerking voor belastingvermindering in 2007. In voorkomend geval worden de attesten verstuurd in het begin van het kalenderjaar dat volgt op de schenking. Wij hebben nog geen toestemming voor 2007-2008 om attesten uit te schrijven voor belastingvermindering. *Schenkingen rechtstreeks aan een plaatselijke groep komen NIET in aanmerking voor belastingafrek.*

Tijdschriften

- Horizontaal* (nl, 6 nrs/j) Het behandelt taalproblematiek en de Esperantobeweging en besteedt ruime aandacht aan de activiteiten van de plaatselijke Esperantogroepen.
- Monato* (esp, 11 nrs/j) Dit tijdschrift, uitgegeven door FEL, is een algemeen tijdschrift over politiek, economie en cultuur: een aanrader als dagelijkse lectuur, ook voor beginners.
- Vertikale* (esp) Verslagen van algemene vergaderingen, bestuursverslagen en mededelingen voor leden met beleidsfunctie.
- Jen* (nl/esp) orgaan van de Vlaamse en Nederlandse Esperanto-Jongeren. Verslagen uit de jongerenbeweging en artikels over taalproblematiek.
- Esperanto* (esp, 11 nrs/j) het officiële ledenblad van UEA (Esperanto Wereldbond). Het behandelt voornamelijk de internationale Esperantobeweging en zijn cultuur.
- Kontakto* (esp, 6 nrs/j) Tijdschrift voor jongeren en beginners. Het behandelt de meest uiteenlopende facetten van de internationale cultuur.
- Ret-Info*: Een infoservice op het internet en daarbovenop de Internetversie van Eventoj en Interredaktore. De abonnee preciseerd zelf hoeveel berichten hij wenst te ontvangen.
- Juna Amiko* (esp, 4 nrs/j) Een tijdschrift voor kinderen die Esperanto kennen of het juist leerden, ook geschikt voor beginners, met eenvoudige teksten en vele illustraties.
- La ondo de Esperanto* (esp, 6 nrs/j) Informatie over gebeurtenissen en evoluties in de Esperantobeweging.
- Literatura Foiro* (esp, 6 nrs/j) Hoogstaand literair tijdschrift, met uittreksels, interviews en recensies uit de originele en vertaalde Esperantoliteratuur.
- La Gazeto* (esp, 4 nrs/j) Tijdschrift over cultuur in de brede zin van het woord met veel aandacht voor het Esperanto in de culturele wereld.
- La Kancerkliniko* (esp, 5 nrs/j) Humoristisch en satirisch tijdschrift.
- Internacia Pedagogia Revuo* (esp, 4 nrs/j) Lidmaatschap + tijdschrift van de vereniging van esperantisten-leraren met artikelen over pedagogie, methodologie en onderwijs.
- La Merkato* (esp 2 nrs/j) Tijdschrift voor de internationale ondernemer, orgaan van Internacia Komerca kaj Ekonomia Fakgrupo (IKEF).
- La Komercanto* (esp, 4 nrs/j) Een tijdschrift met eenvoudige teksten voor beginnende Esperantogebruikers.
- Espero Katolika* (esp, 6 nrs/j) Tijdschrift van de Katholieke Esperantobeweging.
- Litova Stelo* (esp, 6 nrs/j) Tijdschrift van Litova Esperanto-Asocio.
- Femina* (esp, 4 nrs/j) Een tijdschrift (niet alleen voor vrouwen) dat handelt over thema's vooral interessant voor vrouwen.

Meer informatie

Voor meer informatie over lidmaatschappen, allerhande tijdschriften en boeken in of over Esperanto zal de Vlaamse Esperantobond u graag helpen. U kunt iedere werkdag bellen van 9 tot 12.30 en van 13.30 tot 17.30, of schrijven naar bovenstaand adres. Ook de bestuursleden van de plaatselijke groepen van de Bond zullen u graag in de mate van het mogelijke helpen.

(De gegevens die u hier verstrekt, worden in de computer van de Vlaamse Esperantobond bewaard. Zij worden enkel gebruikt om u te informeren over de doelstellingen en de activiteiten van de Esperantobeweging, voor facturatie, e.d. U kan schriftelijk om een uittreksel van de gegevens die FEL over u heeft verzoeken, ze laten wijzigen of verwijderen.)

ELNA-congres 2007 (2)

In ons vorige nummer toonden we al een foto van het congres van de Esperanto Ligo de Nordameriko in Tijuana – Mexico.

Tijuana ligt aan de Stille Oceaan en aan de grens tussen Mexico en de USA. Hier begint (van in de Stille Oceaan!) ook de muur die (illegale) immigratie vanuit Zuid-Amerika naar de USA moet verhinderen. Het congres stond in het teken van het slopen van (taal)muren tussen de

volkeren. En dat is nu toch net hèt doel van de universele taal Esperanto. Verschillende deelnemers reisden na het congres door naar het er direct op volgende UK in Jokohama.

Ook andere middelen helpen om muren tussen volkeren te slechten. Ik ben niet naar het ELNA-congres geweest maar dankzij het internet kon ik er toch een glimp (en een aantal foto's ☺) van opvangen.

Voor geïnteresseerden: het volgende ELNA-congres vindt plaats van 1 tot 5 mei 2008 in Mexico-stad. En van 12 tot 18 juli 2008 vindt in Montréal – Canada het “Sepa Tut-Amerika Kongreso de Esperanto” (TAKE) plaats.

"Kaj vi, kion vi opinias pri la lingvoj en Eŭropo?"**"Wat vindt u van talen in Europa?"****demandas / vraagt Leonard Orban.****Eŭrokomisionano respondeca pri multlingvismo***(<http://forums.ec.europa.eu/multilingualism/>)*

Hierop stuurde Igor Negravaski, op 19 oktober in het Frans, nadien ook in andere talen, de volgende reactie. We ontvingen ze in een Esperanto-versie uit Hongarije als "voordracht van Claude Piron".

Al is de auteur ons dus niet duidelijk, de inhoud is zeker de moeite waard.

Dankzij de Nederlandse vertaling, al is ze niet echt letterlijk, kan je dit meteen ook nuttig gebruiken om je Esperanto-kennis wat bij te schaven.

Dankon, Komisionana Moŝto, ke vi invitas la eŭropanojn konigi al vi sian opinionon. Estas simpatia signo de respekto al la simplaj civitanoj.

La eŭropan lingvoproblemon signas streĉiĝo inter du bezonoj unuavide sinkontraŭdiraj: la bezono efike komuniki kaj la bezono respekti egalecon, kaj ankaŭ ĉies identecon. Uzi la anglan lingvon ne estas demokratio. Tio transformas en afaziulojn [senlingvulojn] la grandan plimulton el la eŭropanoj. Observu, kiel komunikas du mezumaj, malsamlingvaj, 30- aŭ 40-jaraj eŭropanoj, kiuj studis la anglan lerneje dum ses aŭ sep jaroj, kaj kies gepatra lingvo ne estas ĝermana. Vi rekonos ĉiujn simptomojn de afazio [senlingveco]: ili parolas per dispecigataj frazoj, konstante esploras sian menson serĉe al la dezirata vorto, bezonas aŭdi plurajn ripetojn por kompreni, ne sukcesas prononci tiun aŭ alian

Dank u, Heer Commissielid, dat u de Europeanen vraagt de mening te uiten. Het is een sympathiek teken van respect voor de gewone burger

Het Europees talenprobleem volgt uit de spanning tussen twee op het eerste gezicht tegenstrijdige noden: de nood efficiënt te communiceren en de nood gelijkwaardigheid te respecteren en ook ieders identiteit. Het Engels gebruiken is niet democratisch. Dit maakt van veruit de meeste Europeanen taallosen. Kijk hoe twee gemiddelde 30- of 40-jarige Europeanen met ongelijke niet-germaanse talen, die op school zes of zeven jaar Engels leerden, onderling communiceren. U zal alle symptomen herkennen van afasie (taalloosheid). Ze spreken met verkapte zinnen, zoeken continu het gewenste woord in hun hoofd, moeten meerdere herhalingen horen om te begrijpen, kunnen bepaalde fonemen niet uitspreken,

fonemon, ktp. Konsidere al la tempo kaj al mensa penado, kiun ili dediĉis al la lingva lernado, tiu rezulto estas priplorinda. La kaŭzo estas, ke la angla ne estas adaptita al la postuloj de interkultura komunikado. Tion objekte pruvas la fakto, ke investo dekoble pli eta donas ege pli bonan rezulton, se la komuniklingvo estas pli saĝe, pli racie elektita.

Ne nur maldemokratias la uzo de la angla, sed estas terura manko de demokratieco en la maniero prezenti la lingvoproblemon al la civitanoj. La altaj respondeculoj, la amaskomunikiloj, la intelekta elito fordonas sin al giganta trompado, verŝajne pli pro simpla nekoscio ol pro volo, sed ajnakaze kun kondamninda ignoro de la konsekvencoj. Trompo facile akceptiĝas. Estas psikologie pli komforte trompiĝi ol fronti al la realo, kaj la tento vidi laŭ niaj deziroj, kaj ne laŭ la faktoj, neniam forestas. Sed trompo estas trompo, kiaj ajn la faktoroj, kiuj kondukas al ĝi. Kaj trompi la homojn estas maldemokratie.

1. Oni kredigas al la neanglalingvanoj, ke eblas bone regi la anglan. **Trompo.** Tiu eblo ekzistas nur por parto de la ĝermanlingva loĝantaro, kaj por tiuj, kiuj povas studi dum kvar aŭ kvin jaroj en anglalingva universitato. Eĉ post tio neegaleco kun denaskaj anglalingvanoj plu restas.

2. Oni kredigas, ke lerneja instruado

enz. Tegenover de tijd en mentale moeite, die ze aan de taalstudie wijdden, is dat resultaat bedroevend. Dat komt omdat het Engels niet past op de eisen van interculturele communicatie. Het feit, dat een 10-maal kleinere investering een veel beter resultaat oplevert, als de communicatietaal wijzer, rationeler uitgekozen is, bewijst dit op objectieve wijze.

Het gebruik van het Engels is niet alleen ondemocratisch, maar er is een vreselijk gebrek aan democratie in de manier het talenprobleem aan de burgers voor te stellen. De hoge verantwoordelijken van de massamedia, de intellectuele elite bezondigt zich aan een gigantisch bedrog, waarschijnlijk meer uit onwetendheid dan gewild, maar in elk geval met een verwerpelijke negeren van de gevolgen. Bedrog wordt gemakkelijk aanvaard. Het is psychologisch gemakkelijker bedrogen te worden dan de realiteit onder ogen te zien, en we zien liever wat we willen dan de feiten. Maar bedrog is bedrog, hoe het ook ontstaat. En mensen bedriegen is ondemocratisch.

1. Men doet niet-Engelssprekenden denken, dat het mogelijk is het Engels goed te beheersen. **Bedrog.** Dan kan alleen voor een deel van de germaanse bevolking en voor hen, die vier-vijf jaren in een Engelstalige universiteit kunnen studeren. Zelfs dan blijft ongelijkheid met geboren Engelstaligen bestaan.

2. Men doet denken, dat schools

kondukas al regado de la angla. La plimulto el la gejunuloj efektive imagas, ke fininte la kursojn de angla lingvo, ili efektive bone scipovos la lingvon. **Trompo.** En esploro farita en Hanovro ĉe 3700 studentoj kun ok ĝis dek jaroj da angla lingvo montriĝis, ke nur 1% povis esti klasita en la kategorion "tre bone scipovas" kaj nur 4% en la kategorion "bone scipovas". La esploro montris ankaŭ, ke la plimulto el la junuloj havis grandajn iluziojn pri sia nivelo: 34% taksis sin "tre bonaj" kaj 38% "bonaj".

Sintrompo. Objektiveco, ĉefe pri si, ĉiam malfacilas. Bedaŭrinde, tiuj sintrompoj agas kontraŭ demokratio, ĉar ili plifortigas la aliajn trompojn.

3. Oni kredigas, ke, post kiam oni lernis la anglan, oni povas komuniki ĉie en la mondo. **Trompo.** En kontinenta Eŭropo pli ol 90% el la loĝantaro ne kapablas kompreni simplan specimenon de ĉiutaga angla lingvo. Provu angle interkompreniĝi kun iu renkontita surstrate en Pollando aŭ Francio. Vi konstatos, ke oni trompis vin pri la universaleco de la angla.

4. Oni kredigas, ke la superregado de la angla kiel ununura mondlingvo estas definitiva, ke temas pri io fatala, kaj ke estas do absurde proponi ŝanĝi la sistemon, eĉ se nur post ia relative longa transira periodo. Historio instruas al ni, ke tiaj juĝoj havas pli da ŝancoj mistrafi ol pravi. Neniu scias, kio okazos morgaŭ. Prezenti supozon kiel realon estas **trompi**.

onderwijs leidt tot beheersing van het Engels. De meeste jongeren beelden zich inderdaad in dat ze, na hun cursussen Engels, inderdaad de taal goed spreken. **Bedrog.** In een onderzoek uit Hannover bij 3.700 studenten met 8 tot 10 jaren Engels bleek, dat maar 1% in de categorie "kent heel goed" en maar 4% in "kent goed" onder te brengen was. De studie toonde ook, dat de meeste jongeren grote illusies hadden over hun niveau: 34% vond zich "heel goed" en 38% "goed".

Zelfbedrog. Objectiviteit, zeker over zichzelf, is altijd moeilijk. Helaas, dat zelfbedrog werkt de democratie tegen, want het versterkt andere soorten bedrog.

3. Men doet denken dat, nadat men Engels leerde, men overal in de wereld kan communiceren. **Bedrog.** In continentaal Europa begrijpt 90% van de bevolking geen eenvoudig soort alledaags Engels. Probeer u in het Engels verstaanbaar te maken met iemand die u op straat tegenkwam in Polen of Frankrijk. U zal vaststellen, dat men u bedroog over het universele van het Engels.

4. Men doet denken, dat de overheersing van het Engels als enige wereldtaal definitief is, dat het haar lot is, en dat het dus absurd is voor te stellen het systeem te veranderen, zelfs met een lange overgangperiode. De geschiedenis leert dat een dergelijk oordeel meer mis dan juist is. Niemand weet wat morgen zal brengen. Een mening als realiteit voorstellen is **bedrog**.

5. Oni **trompas** la homojn kaŝante, kiagrade la prononco de la angla igas ĝin lingvo tute aparta, pli malfacile elparolebla ol la plimulto el la lingvoj por la plimulto el la homoj. Oni evitas diri, ke la granda nombro – 24 – da vokalsonoj kaj la ĉeesto de sono kiel /th/, kiu ne ekzistas en la lingvoj de 82% el la eŭropanoj, estas konstantaj fontoj de miskomprenoj kaj multobligas la riskojn aperi ridinda. Percepti kaj reprodukti la diferencojn inter **fourteen**, **fourty**, **thirteen**, **thirty**, aŭ inter **soaks**, **socks**, **sucks**, **sacks**, **sex**, **six**. **seeks** ktp estas neeble por la plimulto el niaj samplanedanoj.

6. La angla postulas duoble pli da peno ol mezuma lingvo por enmensigi al si ĝian vortprovizon, sed tion oni neniam emfazas. **Trompo.** En preskaŭ ĉiuj lingvoj ekzistas memorfaciliga formrilato inter vortoj esprimantaj rilataj konceptoj: oni derivas **luna** el **luno**, **dentisto** el **dento**, **malarmado** [**senarmiligado**] el **armi**. En la angla necesas ĉiufoje lerni du malsamajn vortojn: *moon*/*lunar**, **tooth*/*dentist**, **weapon*/*disarmament**. Krome, oni ne posedas la anglan, se oni ne konas la milojn da duoblaĵoj kiel **buy*/*purchase**, **read*/*peruse**, **freedom*/*liberty**, **threat*/*menace**, ktp. La granda plimulto el la lingvoj tre bone funkcias sen tia plenŝtopita vortujo.

7. Oni subkomprenigas, ke la angla estas normala lingvo, same preciza

5. Men **bedriegt** de mensen door te verstoppen hoezeer de uitspraak het Engels tot een aparte taal maakt, moeilijker uit te spreken dan de meeste talen voor de meeste mensen. Men zegt niet, dat de vele (24) klinkerklanken en klanken als /th/, die niet bestaan in de talen van 82% van de Europeanen, voortdurend tot misverstanden leiden en het risico belachelijk over te komen verveelvoudigen. Het verschil horen en weergeven tussen **fourteen**, **fourty**, **thirteen**, **thirty**, of tussen **soaks**, **socks**, **sucks**, **sacks**, **sex**, **six**. **seeks** is onmogelijk voor de meesten op onze planeet.

6. Het Engels vereist 2x meer moeite dan een gemiddelde taal om zijn woordenschat te onthouden, maar dat benadrukt men nooit. **Bedrog.** In bijna alle talen bestaat een mnemotechnische vormrelatie tussen woorden die verwante begrippen uitdrukken: **luna** komt van **luno**, **dentisto** uit **dento**, **malarmado** [**senarmiligado**] van **armi**. In het Engels moet men telkens twee verschillende woorden leren: *moon*/*lunar**, **tooth*/*dentist**, **weapon*/*disarmament**. Bovendien beheerst men geen Engels als men de duizenden dubbels niet kent, als **buy*/*purchase**, **read*/*peruse**, **freedom*/*liberty**, **threat*/*menace**, enz. Veruit de meeste talen werken zeer goed zonder zo'n overvol woordenboek.

7. Men laat verstaan, dat het Engels een normale taal is, even precies

kiel la aliaj. **Trompo.** Ĝi estas klare pli malpreciza, ĉar mankas al ĝi gramatikaj signoj kaj ĉar la signifkampoj [semantikaj kampoj] ofte estas en ĝi tro vastaj. Jen ekzemploj:

a) **Develop an industry** povas signifi same "starigi industrion", "krei industrion, kie industrio ankoraŭ ne ekzistas", kiel "disvolvi, ampleksigi jam ekzistantan industrion".

b) **Bush warned against attacking Iran** povas signifi kaj "Bush avertis kontraŭ la ideo ataki Iranon" kaj "Bush (estis) avertita (de iuj aliaj) kontraŭ la ideo ataki Iranon".

c) De mi konata interpretistino komencis traduki **Iraqis today have no power** kiel "Irakanoj hodiaŭ ne havas (politikan) povon, ne havas potencon", kaj nur post kelkaj minutoj pro la sekvo de la parolado komprenis, ke ŝi estus devinta diri "Hodiaŭ estas tago sen elektro-energio en Irako".

d) **English teacher** povas rilati same al anglo instruanta matematikon kiel al hungara instruisto de la angla lingvo. Mi povus prezenti multegajn ekzemplojn, sed tiuj verŝajne sufiĉos. Mi laboris en relative multaj lingvoj, sed neniu de mi konata estas same dubsenca kiel la angla. Tio estas tre ĝena en la jura kaj scienca kampoj.

8. Oni diras, ke Esperanto estas hobia, amatoraĵo, fantazia utopio, kiu ne vere funkcias. **Trompo.** Se oni komparas ĝin en la praktiko al aliaj rimedoj internacie komuniki – altnivela angla, fuŝa angla, samtempa aŭ sekva interpretado,

als de andere. **Bedrog.** Ze is duidelijk minder precies, want ze mist grammaticale tekens en de betekenissen (semantische velden) zijn er dikwijls te breed. Hier wat voorbeelden:

a) **Develop an industry** kan "een industrie opstarten", "een industrie creëren, waar ze nog niet bestaat" betekenen, alsook "een bestaande industrie ontwikkelen, verruimen".

b) **Bush warned against attacking Iran** kan "Bush waarschuwde tegen de idee Iran aan te vallen" betekenen, alsook "Bush (werd) gewaarschuwd tegen de idee Iran aan te vallen".

c) Een mij gekende tolk begon **Iraqis today have no power** te vertalen door "de Irakezen hebben vandaag geen (politieke) macht". Pas na enkele minuten begreep ze uit het vervolg, dat ze had moeten zeggen: "Vandaag heeft Iran geen elektriciteit".

d) Een **English teacher** kan een Engelsman zijn die wiskunde onderwijst alsook een Hongaarse leraar in de Engelse taal. Ik zou heel veel voorbeelden kunnen geven, maar deze volstaan al wel. Ik werkte in relatief veel talen, maar geen van de talen die ik ken was zo dubbelzinnig als Engels. Dat is erg storend op het vlak van recht en wetenschap.

8. Men noemt Esperanto een hobby, amateurisme, een fantasie en utopie, die niet echt werkt. **Bedrog.** Als men ze in de praktijk plaatst naast andere internationale communicatiemiddelen - Engels van hoog of knoei-niveau, vertalen en

gestoj kaj balbutado de aĉe regata lingvo, ktp – oni konstatas, ke ĝi tre superas ilin, kvankam ĝi ne devigas investi eĉ groŝon en lingvan komunikadon, kaj kvankam ĝi postulas ege malpli da peno (je sama aĝo kaj sama nombro da semajnaj horoj, ses monatoj da Esperanto havigas komunikapblon, kiun oni ankoraŭ ne atingis post ses jaroj en alia lingvo, inkluzive de la angla). La rilato efikeco / kosto estas nete pli favora ĉe alpreno de Esperanto ol de la aliaj sistemoj. (Tiurilate vd Claude Piron, "Communication linguistique : Étude comparative faite sur le terrain, **Language Problems & Language Planning**, vol. 26, 1, 23-50 aŭ <http://claudepiron.free.fr/articlesenesperanto/esploro.htm>) [La ret-adreso estas tiu de la esperanta versio: la artikolo ekzistas ankaŭ en aliaj lingvoj, jene:
 angla: [http://claudepiron.free.fr/articlesenanglais/communication .htm](http://claudepiron.free.fr/articlesenanglais/communication.htm)
 nederlanda: <http://claudepiron.free.fr/articlesenneerlandais/taalkundige.htm>
 itala: <http://claudepiron.free.fr/articlesenitalien/studio.htm>]

9. Oni kredigas, ke la angla estas la sola maniero reagi al la defio, kiun starigas la lingvodiverseco, kaj ke la kostoj, kiujn ĝia uzo okazigas, estas neglektindaj kaj neredukteblaj. **Trompo.** Kostoj konsiderinde malaltiĝus, same en la instruado kiel en la internaciaj rilatoj, se Esperanto anstataŭus la anglan. Ekonomiisto

vertolken, gebaren en stotteren van een slecht gekende taal, enz. - stelt men vast, dat ze er ver boven uit steekt, al doet ze u geen cent in taalcommunicatie steken, en al vereist ze veel minder moeite (op eenzelfde leeftijd en met eenzelfde aantal uren per week, geven zes maanden Esperanto een communicatiekracht die men na zes jaren in een andere taal, inclusief Engels, nog niet bereikt). De verhouding effectiviteit / kost pleit voor aanvaarding van Esperanto meer dan van welk ander systeem ook. (Zie in dat verband Claude Piron, "Communication linguistique : Étude comparative faite sur le terrain, **Language Problems & Language Planning**, vol. 26, 1, 23-50 of <http://claudepiron.free.fr/articlesenesperanto/esploro.htm>) [Dit adres geeft de Esperanto-versie: het artikel bestaat ook in andere talen: Engels: [http://claudepiron.free.fr/articlesenanglais/communication .htm](http://claudepiron.free.fr/articlesenanglais/communication.htm)
 Nederlands: <http://claudepiron.free.fr/articlesenneerlandais/taalkundige.htm>
 Italiaans: <http://claudepiron.free.fr/articlesenitalien/studio.htm>]

9. Men doet geloven, dat Engels de enige manier is op de uitdaging te reageren die de taaldiversiteit biedt, en dat de kosten die haar gebruik meebrengt, verwaarloosbaar en onsamendrukbaar zijn. **Bedrog.** Esperanto in plaats van Engels zou de kosten van onderwijs alsook van internationale relaties sterk doen

François Grin kalkulis, ke se Eŭropo alprenus Esperanton, tio signifus ŝparon de 25 miliardoj da eŭroj ĉiujare. Oni kredigas ankaŭ, ke la kvazaŭ-monopolo de la angla en lingvoinstruado ne havas malavantaĝojn. **Trompo.** Ĝia anstataŭigo per Esperanto ebligis dediĉi al aliaj lingvoj la centojn da horoj, kiuj fariĝus liberaj pro la ege pli rapida asimilado de Esperanto, kio kreus veran diversigon de lingvoinstruado. Lernejoj tiel respegulus la kulturan diversecon, dum ili nun devas ĉefe elmeti la junajn mensojn al ununura kulturo fakte – sed neniam eksplicite – prezentita, pro manko de veraj konkurantaj lingvoj, kiel supera al la aliaj.

Resume, la lingva organizo de Eŭropo, kaj verdire de la tuta mondo, baziĝas sur impresa kvanto da trompoj, kiuj ripetiĝas de parolado al parolado, de artikolo al artikolo, egale ĉu la disvastigantoj de malveroj tion faras intence aŭ ĉu – kio certe estas la plej ofta okazo – ili simple ripetas, kion ĉiuj supraĵe diras, ne zorgante kontroli la faktojn kaj ne pensante pri la konsekvencoj de sia konduto.

Kion vi intencas fari, Sinjoro Komisionano, kion la Komisiono intencas fari por restarigi la veron? La elekto de la angla kiel superreganta komunikilo neniam estis objekto de demokratia decido, neniam oni honeste informis la publikon, neniam oni lasis la civitanojn libere elekti. Vera

dalen. De economist François Grin berekende, dat als Europa Esperanto zou aannemen, een jaarlijkse besparing van 25 miljard euro zou volgen. Men doet ook geloven dat het quasi-monopolie van het Engels in taalonderwijs geen nadelen heeft. **Bedrog.** Ze vervangen door Esperanto zou, door het veel sneller assimileren daarvan, honderden uren laten vrijkomen voor studie van andere talen, wat een echte diversificatie van talenonderwijs zou creëren. Scholen zouden zo de culturele diversiteit respecteren, terwijl ze nu de jonge geesten één cultuur moeten bieden, die in feite - maar nooit expliciet - voorgesteld wordt, door gebrek aan echt concurrerende talen, als superieur aan de andere.

Samengevat, de taalorganisatie van Europa, en waarlijk van de hele wereld, steunt op indrukwekkend bedrog, herhaald van toespraak tot toespraak, van artikel tot artikel, of de verspreiders van onwaarheden dat bewust doen dan wel - zoals zeker meestal het geval is - gewoon herhalen wat allen oppervlakkig zeggen, zonder de feiten te controleren en zonder te denken over de gevolgen van hun gedrag.

Wat denkt u te doen, Mijnheer het Commissielid, wat wil de Commissie doen om de waarheid te herstellen? De keuze van het Engels als overheersend communicatiemiddel was nooit voorwerp van een democratische beslissing, nooit informeerde men eerlijk het publiek, nooit liet men de burgers vrij kiezen.

demokrata spirito postulas, ke la respondeculoj objektivite informiĝu pri la karakterizoj de la diversaj opcioj, objektivite kaj honeste informu pri ili la publikon, atentigu ĝin pri la trompado, al kiu ĝi eventuale estas elmetita, kaj lasu ĝin libere decidi. Ĉu vi kontestas tiun vidpunkton? Se jes, sur kio vi bazas vian starpunkton?

Se la Komisiono plu sekvas la vojon de inertece, ni scios, ke demokratio povas nenion esperi de la eŭropaj institucioj. Ĉia trompo, eĉ se purintence disvastigata povas konduki nur al kontraŭdemokratia evoluo.

Een echte democratische geest vereist, dat de verantwoordelijken objectief de kenmerken van de verschillende opties informeren, ze objectief en eerlijk weergeven aan het publiek, dat ze wijzen op het bedrog, waaraan ze misschien zijn blootgesteld, en het vrij laten kiezen. Bent u tegen dat gezichtspunt? Zo ja, waarop stoelt u uw standpunt?

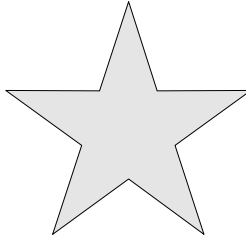
Als de commissie verder de weg van inertie kiest, zullen we weten dat democratie niets kan verhoppen van de Europese instellingen. Elk bedrog, zelfs verspreid met goede bedoelingen, kan alleen tot een antidemocratische evolutie leiden.

Esperanto en toerisme in Straatsburg

Op enkele rondvaartboten kunnen toeristen nu al kiezen voor audio-begeleiding in het Esperanto. Tegen volgend jaar zullen alle boten die mogelijkheid aanbieden, dank zij Esperanto-Strasbourg.

Je kan een stadsplan (.pdf) en audiogeluid in MP3-formaat downloaden op <http://benecyril.free.fr>. Zie ook www.esperanto-strasbourg.net

België – Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
2/2668

Esperanto 3000

Tweemaandelijks tijdschrift
oktober / december 2007

jr. 28 nr. 5 / 6

Dumonata revuo
oktobro / decembro 2007

(dubbel nummer / duobla numero)

V.U. Goris Roger, R. Menadastraat 44, 1320 Hamme-Mille Afgifte : 3000 Leuven 1

En ĉi tiu numero:

☆☆☆☆☆

"La Najlo"

Recept(o)

Esperanto en Tanzanio

Esperantostratoj en
Hungario

Aliĝilo 2008

ELNA-congres (2)

Wat vindt u van talen in
Europa

Esperanto en toerisme in
Straatsburg

**Tijd om je lidmaatschap voor
2008 te vernieuwen. Welkom!**